

Asia: VN/2588/2024

Lausuntopyyntö: Arviomuistio kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamisesta ja ostolaskutietojen julkaisemisesta

Yleistä

Ovatko arviomuistion nykytilan kuvausta koskevat osiot oikeansuuntaisia ja riittävän kattavia? Olisiko nykytilan kuvausta syytä täydentää joillain näkökulmilla tai tarpeellisilla tiedoilla?

Arviointimuistioon on koottu kattava yleiskuvakuva nykytilanteesta.

Satakunnan hyvinvointialue esittää huomionaan, että nykyisin käytössä olevien tietojärjestelmien kyvykkyydet ja ennen kaikkea niihin todennäköisesti liittyvät R&D-kustannukset tulisi selvittää mahdollisimman tarkasti ja myös niihin osoitettavasti rahoituksesta tulisi olla konkreettinen näkemys.

Ovatko arviomuistioissa esitetyt toimenpiteet vaikutuksineen oikeansuuntaisia? Olisiko toimenpiteitä syytä täydentää joillakin näkökulmilla jatkovalmistelussa?

Satakunnan hyvinvointialue toteaa, että esitetyt toimenpiteet ovat pääpiirteissään oikeansuuntaisia. Julkisten hankintojen tietojen yhteismitallisuus ja avoimuus ovat kannatettavia tavoitteita. Toimenpiteiden laajuus ja kompleksisuus saattavat aiheuttaa julkisille hankkijoille todennäköisesti merkittäviä suoria ja välillisiä kustannuksia. Vaikka toimenpiteiden voidaankin katsoa tuovan hankintayksiköille kustannussäästöjä pitkällä aikavälillä, tulisi lyhyen aikavälin kustannuksiin kiinnittää huomiota. Hyvinvointialueiden tämän hetkinen tilanne huomioiden myös toimenpiteiden aikajännettä tulisi tarkastella kriittisesti.

Hankintatietovarannon soveltamisala ja säädösympäristö

Onko hankintatietovarannon perustamisen ja ylläpidon edellyttämät sääntelytarpeet tunnistettu kattavasti?

Kyllä.

Onko sellaisia hankintayksiköjä tai hankintoja, jotka erityisesti tulisi rajata tulevan hankintatietovarantoa koskevan sääntelyn ulkopuolelle tai toisaalta sisällyttää siihen?

Satakunnan hyvinvointialue toteaa, että ainakin huoltovarmuuteen liittyvät hankinnat tulisi tietyin varauksin rajata sääntelyn ulkopuolelle.

Sisältävätkö hankintayksiköiden ostolaskutiedot henkilötietoja siinä määrin, että niiden käsittely saattaisi aiheuttaa EU:n yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitetun korkean riskin? Jos kyllä, yksilöi, millaisia henkilötietoja tai erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja hankintadata voi sisältää.

Kyllä sisältävät. Ostolaskudata saattaa sisältää potilas- tai asiakastietoja.

Mille organisaatioille tulisi säätää oikeus saada omien tehtäviensä kannalta välttämättömät tiedot hankintatietovarannosta salassapitosäännösten estämättä?

Satakunnan hyvinvointialueella ei ole lausuttavaa asiassa.

Hankintatietovarannon tietosisällöt

Puuttuuko hankintatietovarantoon kerättävien tietojen listauksesta joitakin olennaisia tietosisältöjä?

Ei.

Puuttuuko toimenpiteistä jokin tietosisältöjä ja niiden hyödynnettävyyttä parantava toimenpide?

Satakunnan hyvinvointialueella ei ole lausuttavaa asiassa.

Seurataanko hankintayksikösi hankintasopimusten käyttöä sopimuskauden aikana sopimusjärjestelmän avulla tai muutoin? Onko sopimustietojen keräämiselle esitettävä alustava siirtymäaika riittävä?

Hankintasopimukset on kerätty keskitettyyn järjestelmään, mutta suora yhteyttä ostolaskun ja hankintasopimuksen välillä ei ole. Hankintasopimusten ja ostolaskujen välistä yhteyttä seurataan pistotarkastuksin. Sopimustietojen keräämiselle esitetty siirtymäaika on riittävä, mutta ostolaskudatan toimittamiselle annettu aikataulu on epärealistinen.

Näettekö estettä kerätä rakenteisena datana tarjousten vertailuperusteita ja vertailuhintoja/laatupisteitä koskevia tietoja?

Vertailuperusteet ovat useissa tarjouskilpailuissa siinä määrin monimutkaisia, että niitä ei voida toteuttaa kilpailutusjärjestelmässä, jolloin rakenteista dataa ei synny. Nykyisin käytössä olevilla tietojärjestelmillä ei myöskään näkemyksemme mukaan ole mahdollista tätä joustavasti toteuttaa, vaan vertailut tehdään vielä varsin laajasti excel-taulukoita hyödyntäen. Kyseinen toimenpide aiheuttaisi hankintayksikölle merkittäviä lisäkustannuksia. Vertailuperusteissa on todennäköisesti myös siinä määrin varianssia, että niiden yhteismitallinen vertailu saattaisi olla varsin haastavaa.

Heikkonen Juha-Pekka
Satakunnan hyvinvointialue